

Przedmiotowy System Oceniania języka niemieckiego w gimnazjum

Klasa 1, poziom III.1

Niniejszy *Przedmiotowy System Oceniania* opracowano na podstawie *Programu nauczania języka niemieckiego dla klas I–III* autorstwa Arlety Fischer, na poziomie edukacyjnym **III.1**, realizowanym w trakcie pracy z *Magnet smart 2* Wydawnictwa LektorKlett

I Wprowadzenie

Przedstawiona poniżej propozycja *Przedmiotowego Systemu Oceniania* z języka niemieckiego opiera się na następujących dokumentach:

- Rozporządzenie MEN z 23 grudnia 2008 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (zał. nr 4)
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 marca 2009 zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych
- Rozporządzenie MEN z dnia 24 lutego 2012 zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych
- Informator o egzaminie gimnazjalnym od roku 2011/2012 oraz Gimnazjalne arkusze diagnostyczne 2012 – poziom podstawowy (www.cke.edu.pl)

Proponowany PSO z języka niemieckiego zawiera informacje o wymaganiach przedmiotu i kryteriach oceny postępów ucznia, a powinien być stosowany przy uwzględnieniu wewnątrzszkolnego systemu oceniania.

Program nauczania, do którego odwołuje się niniejszy PSO, może być realizowany z kursem *Magnet smart* Wydawnictwa LektorKlett. Kurs *Magnet smart* jest przewidziany dla uczniów rozpoczynających lub kontynuujących naukę języka niemieckiego w gimnazjum. W kursie kontynuującym, na poziomie edukacyjnym III.1, uczniowie mogą osiągnąć poziom A2+ według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Tomy podręcznika *Magnet smart 2-4* mogą być zastosowane odpowiednio w klasach I, II i III gimnazjum.

Poziom edukacyjny	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3
III.0	Magnet smart 1	Magnet smart 2	Magnet smart 3
III.1	Magnet smart 2	Magnet smart 3	Magnet smart 4

O rozkładzie materiału decyduje każdorazowo nauczyciel, uwzględniając potrzeby uczniów danej klasy czy szkoły oraz mając na uwadze sposób organizacji kursu w danej szkole.

Kontrola i ocenianie osiągnięć uczniów są niezbędne na każdym etapie nauczania. Ocena postępów ucznia dostarcza ważnych informacji zarówno uczniowi, jak i nauczycielowi oraz rodzicom ucznia. Informuje o skuteczności uczenia się i nauczania, motywuje i mobilizuje do nauki i pracy. Rodzicom dostarcza informacji o nabytych umiejętnościach i wiedzy ich dziecka, ale także o istniejących deficytach.

Wewnątrzszkolne i przedmiotowe systemy oceniania umożliwiają uczniom i ich rodzicom zapoznanie się z wymaganiami na różnych poziomach, zrozumienie procedury mierzenia i oceniania osiągnięć uczniów. Nauczycielom umożliwiają diagnozowanie bieżących potrzeb uczniów, dostosowywanie nauczania do warunków grupy i szkoły, takich jak np. wymiar godzin czy stopień zaawansowania, ale także służą do stałego monitorowania przebiegu procesu nauczania i kontroli realizacji założonych celów.

II Ogólne kryteria oceny biegłości językowej w zakresie szkolnych wymagań edukacyjnych: podstawowym i ponadpodstawowym

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Zakres wiedzy i umiejętności	Poziomy wymagań edukacyjnych	Podstawowy poziom wymagań edukacyjnych		Ponadpodstawowy poziom wymagań edukacyjnych	
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Wiedza (fonetyka, ortografia, środki językowe)		Uczeń: - zna niewielką liczbę podstawowych słówek i wprowadzonych wyrażeń - w wymowie i w piśmie popełnia liczne błędy - zna tylko niektóre podstawowe reguły gramatyczne - z trudem wykonuje zadania leksykalno-gramatyczne	Uczeń: - zna podstawowe, wprowadzone wcześniej słownictwo i wyrażenia, ale popełnia błędy w ich wymowie i zapisie - zna większość podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych - zadania wykonuje powoli i z namysłem	Uczeń: - zna większość wcześniej wprowadzonego słownictwa i wyrażeń i z reguły poprawnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i rzadko popełnia błędy w zadaniach	Uczeń: - zna wszystkie wprowadzone słówka i wyrażenia, bezbłędnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i zadania wykonuje z reguły bezbłędnie

Umiejętności	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. receptywne (słuchanie/czytanie)	Uczeń: - rozumie podstawowe polecenia nauczyciela i bardzo proste i krótkie teksty odsłuchowe - rozumie ogólny sens tekstów pisanych - nie potrafi lub wykonuje częściowo zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych	Uczeń: - rozumie polecenia nauczyciela - potrafi częściowo wykonać bezbłędnie zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych	Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i poprawnie wykonuje zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych	Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i bezbłędnie wykonuje zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych
2. produktywne (mówienie/pisanie)	- wypowiada się krótkimi zdaniami i frazami - wypowiada się bardzo powoli - tworzy niespójne i proste teksty pisane - niewielki zakres słownictwa i struktur ogranicza wypowiedź - błędy leksykalno-gramatyczne często zakłócają komunikację	- wypowiada się dość powoli, ale dłuższymi zdaniami - tworzy bardzo proste, teksty pisane, z niewielką liczbą błędów - posiada wystarczający zasób słownictwa i struktur, żeby przekazać bardzo prostą informację - potrafi wypowiedzieć się logicznie i spójnie, choć z błędami, nie zakłócającymi ogólnego sensu wypowiedzi	- wypowiada się dość płynnie, odpowiednio długimi zdaniami - tworzy proste spójne teksty pisane - posiada urozmaicony zasób słownictwa, umożliwiający przekazanie prostej informacji w logiczny i spójny sposób - popełnia nieliczne błędy nie zakłócające komunikacji	- wypowiada się płynnie stosując poznane struktury gramatyczno-leksykalne - tworzy proste, logiczne i spójne teksty pisane, wykorzystując poznane słownictwo i struktury - nie popełnia błędów gramatycznych i leksykalnych

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej, a także wykazuje się dodatkowymi umiejętnościami i wiedzą wykraczającą poza wymagania oceny bardzo dobrej. Uczeń bierze udział w pozalekcyjnych formach doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy np. przez udział w projektach, olimpiadach językowych lub konkursach wiedzy o krajach niemieckojęzycznych.

III Zakresy tematyczne podlegające ocenie na poziomie edukacyjnym III.1

- człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia, emocje, zainteresowania)
- dom (np. miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia)
- szkoła (np. przedmioty nauczania, życie szkoły)
- praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności, miejsce pracy)
- życie rodzinne i towarzyskie (np. **okresy życia**, członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, **święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy**)
- żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki **i ich przygotowywanie**, lokale gastronomiczne)
- zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, korzystanie z usług, **reklama**)
- podróżowanie i turystyka (np. środki transportu, orientacja w terenie, **hotel**, informacja turystyczna, **wycieczki**, zwiedzanie)
- kultura (np. dziedziny kultury, **twórcy i ich dzieła**, uczestnictwo w kulturze, **media**)
- sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, **sport wyczynowy**)
- zdrowie (np. **higieniczny tryb życia**, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, **uzależnienia**)
- **nauka** i technika (np. **odkrycia naukowe**, wynalazki, **obsługa** i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, **technologie informacyjno-komunikacyjne**)
- świat przyrody (np. pogoda, rośliny i zwierzęta, krajobraz, **zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe**)
- **życie społeczne (np. konflikty i problemy społeczne, przestępczość)**
- elementy wiedzy o krajach obszaru języka niemieckiego oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej

IV Struktury gramatyczne

Treści gramatyczne są podstawą skutecznej komunikacji. Poniższe zestawienie struktur gramatycznych ma charakter informacyjny. Struktur gramatycznych należy używać do realizacji tych funkcji językowych i sytuacji komunikacyjnych, w których mają one zastosowanie i które są niezbędne na danym etapie edukacyjnym i poziomie zaawansowania.

Rodzajnik

- rodzajniki (nieokreślony, określony) i ich stosowanie
- stosowanie rzeczownika bez rodzajnika

Rzeczownik

- odmiana rzeczownika (mocna, słaba, mieszana)
- tworzenie liczby mnogiej
- rzeczowniki złożone, zdrobniałe, określające zawód i wykonawcę czynności

- rzeczowniki z przyrostkami i przedrostkami
- rzeczowniki tworzone od miast, krajów i części świata, od rzeczowników, czasowników, od przymiotników, imiesłowów, liczebników
- odmiana imion własnych
- rzeczownik po określeniu miary i wagi
- rekcja rzeczownika

Zaimek

- zaimki osobowe, nieosobowe, zwrotne, dzierżawcze, wskazujące, pytające, nieokreślone, względne,
- zaimek wzajemny *einander*

Przymiotnik

- przymiotnik jako orzecznik i jako przydawka
- regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika
- przymiotniki utworzone od nazw miast, krajów i części świata
- przymiotnik z przedrostkiem *-un*
- rekcja przymiotnika

Liczebnik

- liczebniki główne, porządkowe, mnożna i nieokreślone, ułamkowe i dziesiętne
- użycie liczebników w oznaczaniu miary i wagi, powierzchni i objętości
- liczebniki mnożne i nieokreślone

Przysłówek

- przysłówki zaimkowe w pytaniu i w odpowiedzi
- regularne i nieregularne stopniowanie przysłówek
- przysłówki czasu i miejsca

Partykuła

- użycie partykuł: *sehr, besonders, viel, erst, sogar, immer, etwa, eben, ziemlich, aber*

Przyimek

- przyimki z celownikiem, z biernikiem, z celownikiem lub z biernikiem, z dopełniaczem

Czasownik

- formy czasowe czasownika (strona czynna): *Präsens, Futur I, Präteritum, Perfekt*
- czasowniki posiłkowe: *sein, haben, werden*
- czasowniki nieregularne ze zmianą samogłoski
- czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone
- czasowniki zwrotne
- czasowniki modalne w trybie oznajmującym (*Präsens* i *Präteritum*)
- czasownik *lassen*

- formy imiesłowne czasownika: *Partizip II*
- tryb rozkazujący
- bezokoliczniki z *zu* i bez *zu*
- strona bierna określająca stan (*Zustandspassiv*)
- tryb przypuszczający *Konjunktiv II (Präteritum)*
- tryb warunkowy *Konditional I (würde + Infinitiv)*
- rekcja czasowników

Składnia

- zdania pojedyncze: oznajmujące, pytające, rozkazujące
- szyk wyrazów: prosty, przestawny i szyk zdania podrzędnie złożonego
- przeczenia: *nein, nicht, kein* i ich miejsce w zdaniu
- zdania współrzędnie złożone ze spójnikami i bezspójnikowe
- zdania podrzędnie złożone: podmiotowe, przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe przyczyny, czasu, celu
- zdania porównawcze, przypuszczające i warunkowe

V   Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia

- prace klasowe
- kartkówki
- testy
- zadania domowe (prace pisemne i projekty)
- wypowiedzi ustne (na forum i podczas pracy w grupach)

Poziom A1+/A2 biegłości językowej wg ESOKJ, możliwy do realizacji z pomocą podręcznika *Magnet smart 2* w klasie 2. gimnazjum

1) Środki leksykalne i funkcje językowe realizowane w podręczniku *Magnet smart 2* i podlegające ocenie:

- powitania i pożegnania
- pytanie o samopoczucie
- podawanie danych kontaktowych
- wyrażanie upodobań
- wyrażanie zadowolenia i niezadowolenia, aprobaty i dezaprobaty
- wyrażanie opinii i pytanie o nią
- określanie miejsca spotkania
- składanie zamówienia
- nazwy artykułów spożywczych
- nazwy sklepów
- określanie ilości, wagi i objętości
- wydawanie poleceń
- określanie czasu zegarowego
- określanie pory dnia
- opisywanie czynności dnia codziennego
- nazwy typów budownictwa
- nazwy pomieszczeń w domu
- nazwy mebli i sprzętów domowych
- określanie położenia pomieszczeń, mebli i sprzętów
- informowanie o wydarzeniach z przeszłości
- wydawanie poleceń
- nazwy dyscyplin sportowych
- nazwy sprzętu sportowego
- informowanie o swoich umiejętnościach i pytanie o umiejętności innych osób
- wyrażanie chęci lub konieczności wykonania określonej czynności
- przyjmowanie i odrzucanie propozycji
- interpretowanie statystyki dotyczącej sportu
- informowanie o wydarzeniach z przeszłości
- relacjonowanie przebiegu wydarzeń

- zadawanie pytań o minione zdarzenia
- wyrażanie uczuć
- pisanie e-maila
- nazwy części ciała
- nazwy dolegliwości i niektórych chorób
- nazwy lekarstw
- określanie przyczyn dolegliwości

2) Środki gramatyczne realizowane w podręczniku *Magnet smart 2* i podlegające ocenie:

- czas przeszły *Perfekt* (czasowniki regularne i nieregularne rozdzielnie złożone, tworzące formy czasu *Perfekt* z *sein*)
- czas przeszły *Perfekt* (czasowniki regularne i rozdzielnie złożone tworzące formy czasu *Perfekt* z *haben*)
- czas przeszły *Präteritum*
- czasowniki modalne (*können, wollen, müssen*)
- czasowniki rozdzielnie złożone
- liczebniki porządkowe
- odmiana czasowników
- odmiana rzeczowników
- odmiana zaimków dzierżawczych i przeczenia *kein*
- przyimek *in* z rzeczownikiem w bierniku lub celowniku
- przyimki lokalne
- szyk zdania
- tryb rozkazujący
- wyrażenie *zum* + rzeczownik odczasownikowy
- zaimek nieokreślony *man*
- zaimki dzierżawcze i osobowe w formie celownika
- zaimki osobowe
- zdania podrzędnie złożone z *weil* i z *wenn*

3) Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Zakres wiedzy i umiejętności	Poziomy wymagań edukacyjnych	Podstawowy poziom wymagań edukacyjnych		Ponadpodstawowy poziom wymagań edukacyjnych	
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Wiedza		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna niewielką liczbę podstawowych słówek i wyrażeń z wymienionych zakresów tematycznych, - zna tylko podstawowe reguły gramatyczne, - w wymowie i w piśmie popełnia liczne błędy, co znacznie utrudnia komunikację - zadania leksykalno-gramatyczne wykonuje powoli i/lub z pomocą innych osób 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna bardzo podstawowe słownictwo i wyrażenia z wymienionych zakresów tematycznych, - popełnia dość liczne błędy w ich wymowie i zapisie - zna znaczną część podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych jednak z trudem je potrafi wykorzystać w komunikacji - zadania leksykalno-gramatyczne wykonuje powoli, ale samodzielnie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna większość wprowadzonego słownictwa i wyrażeń i z reguły poprawnie je wymawia oraz zapisuje - zna prawie wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i często używa ich w komunikacji - zadania wykonuje samodzielnie z nielicznymi usterkami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna prawie wszystkie wprowadzone słówka i wyrażenia z wymienionych zakresów tematycznych, - bezbłędnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i nie popełnia błędów w zadaniach i z łatwością stosuje je w komunikacji
		Umiejętności			
1. receptywne (słuchanie/czytanie)		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie polecenia nauczyciela i niektóre teksty odsłuchowe (globalnie), oraz potrafi wykonać poprawnie niektóre zadania na rozumienie ze słuchu, jeśli prezentowane teksty są dobrej jakości i zawierają 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie bez problemu polecenia nauczyciela i teksty odsłuchowe (globalnie), - potrafi wykonać większość zadań na rozumienie ze słuchu, jeśli może kilkakrotnie odsłuchać 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i wykonuje poprawnie większość zadań na rozumienie ze słuchu, potrafi także zrozumieć większość informacji szczegółowych w tekście 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela oraz potrafi z prezentowanych tekstów zrozumieć i wyselekcjonować wszystkie potrzebne informacje, nie ma

<p>2. produktywne (mówienie/pisanie)</p>	<p>jednoznaczne informacje oraz są powtarzane kilkakrotnie - potrafi zrozumieć ogólnie bardzo proste teksty pisane, jeśli zawierają wszystkie znane mu słownictwo i struktury</p> <p>- potrafi z niewielką pomocą rozmówcy odpowiedzieć na pytania związane ze swoimi aktywnościami i opowiedzieć się w kilku zdaniach na poznane tematy dotyczące go osobiście, z trudnością nawiązuje komunikację z powodu słabej znajomości struktur gramatycznych i niepoprawnej wymowy - potrafi napisać według wzoru bardzo proste teksty, liczne błędy znacznie utrudniają ich komunikatywność</p>	<p>teksty, a materiał jest powoli prezentowany - rozumie ogólnie proste teksty pisane w zakresie znanych mu tematów i struktur, a także wiele informacji szczegółowych</p> <p>- potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące go osobiście oraz z niewielką pomocą krótko opowiedzieć i zadać proste pytanie rozmówcy na poznane tematy, komunikację zakłócają nieznacznie błędy w wymowie, intonacji lub w strukturach gramatycznych - potrafi napisać według wzoru krótkie, kilkuzdaniowe teksty, które zawierają wprawdzie liczne błędy, ale są w miarę komunikatywne</p>	<p>- czyta ze zrozumieniem większość tekstów na poznane tematy, potrafi podać ogólny sens tekstu i większość informacji szczegółowych</p> <p>- potrafi w prosty sposób wypowiedzieć się na większość poznanych tematów, stosując nowe słownictwo i struktury, wyrazić prostymi środkami swoje upodobania i opinie, komunikacji nie zakłócają nieliczne błędy wymowy lub intonacji - potrafi napisać według wzoru oraz często samodzielnie kilkuzdaniowe teksty, stosując poznane słownictwo i struktury, nieliczne usterki nie ograniczają komunikatywności tekstów</p>	<p>większych problemów z wykonaniem zadań odsłuchowych - rozumie globalnie i szczegółowo prawie wszystkie teksty pisane, potrafi wykonać wszystkie zadania związane z tekstem</p> <p>- wypowiada się dość swobodnie, prostymi strukturami na prawie wszystkie poznane tematy z życia codziennego dotyczące jego samego i innych osób, wyraża w prosty sposób preferencje, upodobania i opinie swoje i innych osób, stosuje urozmaicone słownictwo i struktury - samodzielnie lub według wzoru tworzy teksty pisane, stosując urozmaicone słownictwo i poznane struktury</p>
--	---	--	---	---

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej, a także wykazuje się dodatkowymi umiejętnościami i wiedzą wykraczającą poza wymagania oceny bardzo dobrej. Uczeń bierze udział w pozalekcyjnych formach doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy np. przez udział w projektach, olimpiadach językowych lub konkursach wiedzy o krajach niemieckojęzycznych.